

**לאומי | ממשל תאגידי, פרטים נוספים
ונספחים
30.06.2021**

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגידי	
224	שינויים בדירקטוריון
224	המבקרת הפנימית
ב. פרטים נוספים	
224	השליטה בבנק
225	מינויים ופרישות
225	מבנה ארגוני
225	הסכמים מהותיים
226	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
230	דירוג אשראי
ג. נספחים	
231	שיעורי הכנסה והוצאה

שינויים בדירקטוריון

נכון למועד פרסום הדוחות, הדירקטוריון מונה עשרה דירקטורים, וזאת בהתאם למספר חברי הדירקטוריון בתאגידים בנקאיים אשר נקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 (להלן: "הוראה 301"). במהלך הרבעון השני של שנת 2021 לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון.

ביום 8 ביולי 2021 קיבל הבנק הודעה מהמפקח על הבנקים, בה צוין כי לנוכח הירידה הצפויה במספר הדירקטורים בבנק עם סיום תקופת כהונה בת שלוש שנים של ד"ר שמואל בן צבי כדירקטור חיצוני לפי הוראה 301 ביום 28 ביולי 2021, שלאחריה יעמוד מספר הדירקטורים על תשעה, מספר הנמוך על פי ההודעה כאמור ממספר הדירקטורים הנדרש בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה על פי סעיף 22(ב) להוראה 301, מתוקף סמכותו לפי סעיף 11(א)(6) לפקודת הבנקאות, 1941, מאשר המפקח כי ד"ר בן צבי ימשיך בתפקידו למשך תקופה של שלושה חודשים מיום סיום כהונתו כאמור או עד השלמת מספר הדירקטורים למספר הראוי כאמור (לאחר קיום אסיפה כללית שבה עומד ד"ר בן צבי כמועמד לבחירה מחדש), לפי המוקדם מביניהם. כמו כן, צוין, כי אם ד"ר בן צבי יבחר לכהונה נוספת באסיפה הכללית לשנת 2021, ומינויו יאושר, תימנה תחילת כהונתו מהמועד שבו הוארכה הכהונה כאמור.

אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים

ביום 24 בפברואר 2021 פרסם הבנק הודעה מקדימה אודות הכוונה לזמן אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק שעל סדר יומה ידונו מספר נושאים וביניהם, מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לדרישות חוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ומינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לקבוע בהוראה 301. לפירוט ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 24 בפברואר 2021 (מס' אסמכתא: 022431-01-2021).

בהמשך להודעה המקדימה שפרסם הבנק כאמור לעיל ובהתאם לקבוע בסעיפים 11(א)(1), (2) ו-3 לפקודת הבנקאות, 1941, ביום 7 ביוני 2021 פורסמה הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן: "הוועדה למינוי דירקטורים"), ובה רשימת מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפה הכללית השנתית של הבנק לשנת 2021 (להלן: "המועמדים"). לפירוט נוסף ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 7 ביוני 2021 (מס' אסמכתא: 097434-01-2021).

בנוסף, ביום 14 ביולי 2021 פורסמה הודעה של הוועדה למינוי דירקטורים ובה מועמד חלופי לרשימת המועמדים. לפירוט נוסף ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 14 ביולי 2021 (מס' אסמכתא: 117102-01-2021).

ביום 5 באוגוסט 2021, פרסם הבנק זימון לאסיפה כללית שנתית שתתכנס ביום 13 בספטמבר 2021, שעל סדר יומה נכללו הנושאים הבאים: (1) דיון בדוחות הכספיים השנתיים; (2) מינוי רואי חשבון מבקרים והסמכה בנוגע לקביעת שכרם; (3) מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לדרישות חוק החברות; (4) מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לקבוע בהוראה 301. למידע נוסף ראה דיווח מיידי מיום 5 באוגוסט 2021 (מס' אסמכתא: 127977-01-2021).

פירוט נוסף בדבר המועמדים נמסר במסגרת דוח זימון האסיפה השנתית שפורסם על ידי הבנק בהתאם להוראות הדין.

למידע בנוגע לכשירות הדירקטורים הנדרש בהוראה 301 שעניינה הדירקטוריון, ראה פרק [חברי הדירקטוריון בדוח השנתי של הבנק לשנת 2020](#).

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרכב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו [בדוח הכספי לשנת 2020](#).

דוח הביקורת הפנימית לשנת 2020 בקבוצת לאומי, הוגש לוועדת הביקורת ביום 8 במרס 2021 נדון בוועדה ביום 15 במרס 2021, הוגש לדירקטוריון ביום 15 במרס 2021 והוצג בדירקטוריון ביום 22 במרס 2021.

ביום 22 במרס 2021 הודיעה גב' שרון גור, המבקרת הראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, על כוונתה לסיים את תפקידה בבנק. גב' גור סיימה את תפקידה ביום 30 ביוני 2021.

רו"ח חגית ארגוב, מונתה למבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית והחלה בכהונתה ביום 17 ביוני 2021, לאחר קבלת אי התנגדות למינוי מאת בנק ישראל.

השליטה בבנק

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בדיון, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק נכון ליום 30 ביוני 2021, ראה דוח מיידי על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 7 ביולי 2021 (אסמכתא: 113439-01-2021). למידע בעניין שינויים בהחזקות בעלי עניין לאחר התאריך הנ"ל, ראה דוחות מיידיים מיום 29 ביולי 2021 (אסמכתאות: 124950-01-2021 ו-124935-01-2021). כן, ראה דיווח מיידי בעניין רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי בבנק ליום 31 במרס 2021 מיום 7 באפריל 2021 (אסמכתא: 058458-01-2021).

מינויים ופרישות

מינויים

רו"ח **רוני אגסי**, ראש חטיבת שוקי הון וחבר הנהלת הבנק, מונה לתפקיד ראש החטיבה העסקית, בדרג משנה למנכ"ל בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

מר **שמוליק ארבל**, ראש החטיבה העסקית וחבר הנהלת הבנק, מונה לתפקיד ראש החטיבה הבנקאית, בדרג משנה למנכ"ל, בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

רו"ח **בשמת בן צבי**, ראש חטיבת ניהול סיכונים וחברת הנהלת הבנק, מונתה לתפקיד ראש חטיבת שוקי הון, בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

רו"ח **ליאת שוב**, מונתה לתפקיד ראש חטיבת ניהול סיכונים, כחברת הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 1 בינואר 2021.

מר **חיים שקולניק**, מונה לתפקיד ראש חטיבת לאומי טכנולוגיות, כחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 3 בינואר 2021.

גב' **אביבית קליין**, מונתה לתפקיד ראש חטיבת משאבי אנוש, כחברת הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 1 באפריל 2021.

רו"ח **עומר זיו**, המכהן היום כחבר הנהלה וראש החטיבה הפיננסית, מונה לתפקיד החשבונאי הראשי וראש החטיבה הפיננסית והחשבונאית, בתוקף מיום 1 באפריל 2021.

גב' **שרון דניאל**, מונתה לתפקיד קצינת ציות ראשית וראש מערך ציות ואכיפה בבנק, בתוקף מיום 11 בינואר 2021.

גב' **הדר ויסמונסקי-וינברג**, מונתה לתפקיד מזכירת הבנק והקבוצה, בתוקף מיום 10 ביוני 2021.

רו"ח **חגית ארגוב**, מונתה למבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 17 ביוני 2021.

פרישות

גב' **הילה ערן-זיק**, ראש חטיבת משאבי אנוש וחברת הנהלת הבנק, סיימה את תפקידה ב-31 במרס 2021, לאחר כ-29 שנות עבודה בלאומי.

רו"ח **שלמה גולדפרב**, חשבונאי ראשי, ראש חטיבת חשבונאות וחבר הנהלת הבנק, סיים את תפקידו ב-31 במרס 2021, לאחר כ-40 שנות עבודה בלאומי.

עו"ד **ליבנת עין-שי וילדר**, מזכירת הבנק והקבוצה, סיימה את תפקידה ב-28 בפברואר 2021, לאחר כ-5 שנות עבודה בלאומי.

גב' **שרון גור**, מבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, סיימה את תפקידה ב-30 ביוני 2021, לאחר כ-28 שנות עבודה בלאומי.

מבנה ארגוני

החטיבה הפיננסית והחשבונאית

החל מיום 1 באפריל 2021 אוחדו החטיבה הפיננסית והחטיבה החשבונאית.

הכרזה על סכסוך עבודה

ביום 1 באוגוסט 2021 נתקבלה בבנק הודעה על סכסוך עבודה שהוכרז, לבקשת ארגון העובדים בבנק, על ידי הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הסתדרות המעו"ף, מכח חוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957. מכח הודעה זו, יוכל ארגון העובדים בבנק, לנקוט בצעדים ארגוניים, לרבות שביתה, החל מיום 17 באוגוסט 2021.

הנושאים שבסכסוך לפי לשון ההודעה, נעוצים בין היתר בדרישות הבאות: הסדרת מתכונת עבודה מהבית; הסדרת קביעות עובדים; ביטול מנגנון קביעת קידומי השכר; הסדרת שעות העבודה במשמרות, ועוד.

ניהול המשאב האנושי

הבנק יחל החל מיום 15 באוגוסט 2021 מתווה עבודה היברידי המאפשר לעובדים לעבוד יום בשבוע מהבית. מתווה זה תקף ל-3 חודשים או עד להסדרת המשא ומתן בנושא בין ההנהלה לוועד העובדים, המוקדם מביניהם.

הסכמים מהותיים

לפרטים ראה [ביאור 16](#) ופרק [הסכמים מהותיים כדוח הכספי לשנת 2020](#).

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו - ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. חלק מההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר השפעתן על הבנק עשויה להיות משמעותית.

ראה תיאור מפורט [בדוח הכספי לשנת 2020](#).

הוראות הפיקוח על הבנקים

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 336 - שעבוד נכסי תאגיד בנקאי

התיקון פורסם ביום 16 ביוני 2021 וזאת לאור הגידול בהיקף ובמגוון הפעילויות שבגינן תאגידים בנקאיים נדרשים לשעבד נכסים, עקב יישומן של רפורמות שונות ברגולציה הבינלאומית.

במסגרת התיקון בוטלה ההגבלה הכמותית הקיימת על שעבוד נכסי תאגיד בנקאי. חלף זאת, הוגדרו בהוראה דרישות לניהול נאות של שעבוד נכסים.

ההוראה תיכנס לתוקפה ביום 1 בינואר 2022. תאגיד בנקאי שחורג או עלול לחרוג בסבירות גבוהה מהמגבלה בתקופה שבין פרסום ההוראה לבין 31 בדצמבר 2021, יפנה בהודעה בכתב לפיקוח על הבנקים. בהודעתו יפרט התאגיד הבנקאי את הסיבה לחריגה ומהם המנגנונים המפצים שהוא מאמץ, הלקוחים מתוך ההוראה המעודכנת.

הבנק נערך ליישום התיקון.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 - יחס מימון יציב

ראה פירוט בפרק [סיכון נזילות בדוח הדירקטוריון והנהלה](#).

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 420 - משלוח הודעות בתקשורת

ביום 6 ביוני 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 420 בנושא משלוח הודעות בתקשורת. התיקון בא על רקע המהפכה הטכנולוגית המתרחשת בענף הבנקאות בשנים האחרונות, אשר מאפשרת לתאגידים הבנקאיים בישראל לפתח שירותים הכוללים מגוון ערוצים לקבלת השירות והמידע הבנקאי. עיקרו של התיקון בקביעה, כי תאגיד בנקאי יבחר את ערוץ התקשורת המתאים למשלוח הודעה מסוימת ללקוח שהצטרף לשירות משלוח הודעות בערוצי תקשורת. הבחירה בערוץ התקשורת המתאים למשלוח הודעה תיעשה בהתאם לרמת מהותיות המידע והמהירות הנדרשת למסירתו. התיקון להוראה עתיד להיכנס לתוקף שנה מיום פרסומו.

במקביל לפרסום האמור, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב שעניינו שיפור אפקטיביות הגילוי בהודעות ללקוחות. במכתב זה מבהיר הפיקוח על הבנקים כי במסגרת היערכות ליישום העדכון האמור בהוראה מספר 420, על התאגידים הבנקאיים לבחון את הצורך בשיפור הגילוי הניתן ללקוחות, באופן שיגביר את ההבנה והאפקטיביות של ההודעות הנשלחות ללקוחות.

הבנק נערך ליישום ההוראה.

יזמות שונות בתחום הגברת התחרותיות

בתקופה האחרונה הושם דגש מיוחד על הסדרה המעודדת את התחרותיות במקטעים שונים הנוגעים לתחומי הפעילות של המערכת הבנקאית. מגמה זו משתקפת בהוראות וביוזמות חקיקה שונות, שנועדו להקל על כניסתם לשוק של שחקנים חדשים; זאת, בין היתר, באמצעות העברה ושיתוף של המידע המצוי בבנקים.

במסגרת זו ניתן למנות את הנושאים הבאים:

מתן גישה למידע בנקאי

1. תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ההוראה פורסמה לראשונה בחודש פברואר 2020. הבנקאות הפתוחה מחייבת את הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לשתף מידע בנקאי של הלקוח, על פי בקשתו, עם ספקי צד ג' מורשים ולאפשר ביצוע תשלומים בחשבונם באמצעות צד ג' (המפוקח לעניין זה). המטרה היא כי בהתבסס על המידע הבנקאי האמור, יוכלו ספקי צד ג' להציע ללקוחות מוצרים חדשים, מותאמים אישית ללקוח. על פי ההוראה, ביסוס הבנקאות הפתוחה יעודד כניסת שחקנים חדשים לעולמות התשלומים,

המידע, השינוק והתיווך, ויאפשר תמחור וחדשנות טובים יותר ללקוח. ההוראה חלה בשלב זה על בנקים וחברות כרטיסי אשראי בלבד. בחודש אפריל 2020, נדחו מועדי התחילה של ההוראה בשלושה חודשים, כאשר מועד התחילה של השלב הראשון נקבע ליום 31 במרס 2021.

ביום 5 באפריל 2021, לאור סוגיות הנובעות ממורכבות יישום ההוראה, עודכנה ההוראה שוב. עיקרו של העדכון דחיה במועדי היישום של שלבי ההוראה השונים. בהתאם לעדכון זה נדחתה תחילתו של השלב הראשון ליום 18 באפריל 2021, וכן נדחו מועדי התחילה של שלבי היישום הנוספים, כמפורט בהוראה.

הבנק פועל ליישום ההוראה בהתאם למועדי התחילה המדורגת הקבועים בה.

2. **מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא פעילות הבנקים לצרכני מידע בבנקאות הפתוחה**

ביום 14 באפריל 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא פעילות הבנקים לצרכני מידע בבנקאות הפתוחה. במכתב מובהר כי בכוונת הפיקוח על הבנקים לתקן את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368, כך שבנק או סולק יידרשו לקבל אישור מראש של המפקח על הבנקים, במקרה של פעילות חדשה שיש בה שירות השוואת עלויות הכולל מרכיב של תיווך של מוצרים פיננסיים, מסוג שהבנק או הסולק עצמם מספקים ללקוחות, לגוף פיננסי אחר. במכתב מצוין הפיקוח את המידע שניתן שיהיה על בנק או סולק להציג לפיקוח לצורך קבלת אישור לעסוק בפעילות כאמור, בפרט בתחום מניעת ניגודי עניינים והגילוי שיינתן ללקוחות ביחס לשירות האמור.

כמו כן, מובהר במכתב כי בכוונת הפיקוח לתקן את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 באופן שיאפשר לגופים שמפוקחים על ידי רגולטורים פיננסיים אחרים לגשת למידע באמצעות הבנקאות הפתוחה, וכי הפיקוח בוחן שילוב של גופים אלה כמי שיוכלו לקבל תמורה עבור שירותי השוואת עלויות הכוללים מרכיב של תיווך של מוצרים פיננסיים, במסגרת הוראה חדשה המתגבשת בנושא.

בעקבות המכתב האמור, הודיע משרד האוצר כי בכוונתו לקדם את הליכי החקיקה של תזכיר חוק מתן שירותי מידע פיננסי, התש"ף-2020, אשר מסדיר בין היתר את סוגיית ניגוד העניינים בבנקאות הפתוחה. בעניין זה הביע משרד האוצר את עמדתו כי יש למנוע מהבנקים לעסוק בהשוואה ותיווך למוצרים של גופים פיננסיים מתחרים.

בהמשך למכתב האמור של המפקח על הבנקים, פרסמה הממונה על התחרות ביום 29 באפריל 2021 מכתב למנכ"ל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי, לפיו מתן שירותי השוואת עלויות ביחס למוצרים מתחרים המוצעים באמצעות אותו גוף, עשוי להיחשב להסדר כובל, ולפיכך יש לבחון את הצורך בקבלת פטור מאישור הסדר כובל או אישור מבית הדין לתחרות טרם מתן שירותי השוואת עלויות כאמור.

בעקבות חילופי דברים אלה, קיים בעת הזו חוסר בהירות לעניין האפשרות של הבנקים לפעול בתחום השוואת עלויות הכרוך בתיווך.

3. **מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא קידום הבנקאות הפתוחה**

ביום 10 במאי 2021 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, יושבת ראש רשות ניירות ערך והממונה על שיתוף נתוני אשראי. במכתב זה מבהיר המפקח כי מכיוון שתהליכי החקיקה שהיו אמורים להסדיר את פעילות הצדדים השלישיים (שאינם בנקים או חברות כרטיסי אשראי) בבנקאות הפתוחה לא הבשילו, עולה הבנקאות הפתוחה לאוויר בשלב זה מתוקף הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 "יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל". חובת הנגשת המידע מתוקף הוראה זו חלה רק על הבנקים ועל חברות כרטיסי האשראי, ואפשרות הגישה למידע תהיה גם היא בשלב ראשון רק לבנקים ולחברות כרטיסי האשראי.

עם זאת מבהיר המפקח, כי בהמשך לשיח שהתקיים עם הרגולטורים הממונים למכתב זה, הרי שלאור נכונותם של אותם רגולטורים לקבוע רגולציה ולפקח אחר פעילות של גופים המפוקחים על ידם בהיבטים הנדרשים מצדדים שלישיים בעלי גישה למידע בנקאי (צרכני מידע), מתכוון הפיקוח על הבנקים לאפשר גישה למידע גם לאותם צרכני מידע מפוקחים, וזאת במסגרת חובה שתוטל על המערכת הבנקאית במסגרת תיקון מתוכנן בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368.

המפקח מבהיר כי פתיחת הגישה לגופים הנוספים, ללא חקיקה מוסדרת, הינה אירוע מורכב, שיש בו כדי להגביר את הסיכונים השונים הקיימים ממילא במערכת של בנקאות פתוחה. לפיכך נדרש, לכל הפחות, כי תהיה רגולציה אחידה בין הגופים השונים הפועלים בסביבת הבנקאות הפתוחה הכוללת הסדרה רלוונטית לתחום, פיקוח ואכיפה שוטפים והנפקת תעודות ("סרטיפיקטים") באמצעות הרגולטור של אותם גופים.

4. **סיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין - קשרי תאגידים בנקאיים עם נתוני שירות להשוואת עלויות**

סיוטת ההוראה קובעת עקרונות כלליים לעניין קשרי תאגיד בנקאי עם נתון שירותי השוואת עלויות הפועל כמתווך, ולעניין נתון שירותי השוואת עלויות הפועל כשלוש של הלקוח. בסיוטה נקבע כי נתון שירותי השוואת עלויות הינו כל אחד מאלה: לשכות אשראי, לשכות מידע על עוסקים ומיפוי כח בתמורה, כהגדרתם בחוק נתוני אשראי, וכן תאגיד בנקאי בכפוף לקבלת אישור מראש ובכתב של המפקח על הבנקים.

נושאים נוספים בתחום הגברת התחרות

ביום 1 ביולי 2021 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים) (תיקון), התשפ"א-2021. ביום 12 ביולי 2021 פורסמה הצעת חוק שעניינה אחריות בנק קולט בהעברת פעילות פיננסית של לקוח, וכן תיקון לכללי סליקה אלקטרונית של שיקים (סריקה, שמירה והפקת פלט של שיק ממוחשב), המסדיר את אופן הטיפול בשיקים בחשבון, הנמצא בתהליך מעבר בין בנקים. בנוסף ביום 28 ביולי 2021 פורסמה טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 448 העוסקת בהעברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון.

הוראות אלה מהוות נדבך נוסף ביישום סעיף 1כב לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, הקובע, כי הבנקים נדרשים לאפשר ללקוחות, המבקשים להעביר את הפעילות הפיננסית שלהם מבנק לבנק, לעשות כן באופן מקוון, נוח, אמין מאובטח וללא עלות ללקוח. תיקונים אלה עתידיים ברובם להיכנס לתוקפם ביום 22 בספטמבר 2021, המועד בו ייכנס לתוקפו סעיף 1כב האמור.

ההוראות המפורטות לעיל, הינן חלק מהיזמות בתחום הגברת התחרותיות כמפורט בפרק [הרגולציה בדוח הכספי לשנת 2020](#), והן צפויות להשפיע בשנים הקרובות על המערכת הבנקאית בישראל.

התפתחויות רגולטוריות עקב אירוע נגיף הקורונה

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מספר 4 - הוראת שעה) (נגיף הקורונה החדש) (עיכוב הליכים לשם גיבוש ואישור הסדר חוב), התשפ"א-2021

החוק קובע מסלול ייעודי לטיפול בחובות של חייבים (תאגידים ויחידים) שנפגעו ממשבר הקורונה, אשר יעמוד בתוקף עד ליום 18 במרס 2022, ויאפשר לחייב להגיע להסדר חוב מוסכם כחלופה להליכי חדלות פירעון מלאים. ההסדר הזמני מאפשר לעכב הליכים משפטיים והליכי גבייה נגד החייב. בתקופת עיכוב ההליכים החייב ישמור את השליטה בנכסיו. במקביל כולל ההסדר המוצע הגנות חלופיות מתאימות לנושים.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראת ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה

ההוראה פורסמה לראשונה בחודש מרס 2020 כהוראת שעה, על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה, והיא כוללת שורה של צעדים והתאמות אשר נועדו לאפשר לתאגידים הבנקאיים את הגמישות העסקית הנדרשת בתקופה זו. ההוראה עודכנה מספר פעמים. ביום 22 במרס 2021 פורסם תיקון להוראה שעיקרו הארכת תוקף הוראת השעה עד ליום 30 בספטמבר 2021 (במקום 31 במרס 2021).

בנוסף נקבע כי בתקופה של ששת החודשים מתום תוקף הוראת השעה, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3% מיחס ההון המזערי לא תחשב כחריגה מהוראת השעה.

ביום 20 ביולי 2021 פורסם תיקון נוסף להוראה המתייחס להתאמות שבוצעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 355 בנושא המשכיות עסקית. בהתאם לתיקון, כלל סניפי המערכת הבנקאית יפתחו לקבלת קהל. בסניפים יינתנו כלל השירותים שניתנו ערב משבר הקורונה בישראל. במקביל, הבנקים נדרשים להמשיך ולנקוט בצעדים הנדרשים, כדי להבטיח שמירה על ציבור הלקוחות והעובדים.

ביום 28 ביולי 2021 פורסם תיקון נוסף להוראה המתייחס לנושאים הבאים:

- התאמות בהוראה 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים בנקאיים - לעניין זה מבהיר הפיקוח על הבנקים, כי למרות התגברות התהליכים של יציאה ממשבר הקורונה, הרי שרמת אי הוודאות עדיין גבוהה ומשליכה על היכולת של התאגידים הבנקאיים לחזות את צרכי ההון שלהם בטווח הבינוני. כמו כן, לאור השיהוי המשמעותי של השפעות המשבר על המאזנים של התאגידים הבנקאיים, קיים סיכון שהפסדי האשראי טרם התממשו במלואם. אי הוודאות והסיכון האמורים מחייבים המשך תכנון הון זהיר ושמרני, ובהתאם המפקח על הבנקים מעודד את התאגידים הבנקאיים לגישה זהירה ושמרנית בחלוקת דיבידנד או ברכישה עצמית של מניות. במסגרת גיבוש החלטה של הדירקטוריון בעניין חלוקה כאמור, על הדירקטוריון לערוך תחזית בכתב מבוססת בדבר יחסי ההון, המתייחסת להשפעות העתידיות של המשבר על החשיפות וההון. בנוסף מובהר, כי עמדת המפקח על הבנקים היא כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 לא תחשב תכנון הון זהיר ושמרני. עוד מובהר כי המפקח על הבנקים מצפה כי תאגיד בנקאי ימשיך לנצל את עודפי ההון והנזילות שלו לצורך הגדלת האשראי ותמיכה בפעילות הכלכלית של המשק, ולא לצורך חלוקה.
- התאמות בהוראה 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיר - לנוכח התמשכות משבר הקורונה והשפעותיו על הכנסותיהם של עצמאיים בשנת 2020, עלולים עצמאיים לא לעמוד במגבלת "שיעור החזר מההכנסה" הקבועה בהוראה בבואם ליטול הלוואה לדיר בשנת 2021. התיקון להוראה קובע, כי ככלל בנק רשאי להישען לעניין זה על הכנסות העצמאי טרום השפעות המשבר (מוצע ההכנסות בדוחות שומה לשנים 2018 ו-2019).

ביום 9 באוגוסט 2021 הודיע הפיקוח על הבנקים כי ההקלות שניתנו במסגרת הוראת השעה בנושא הלוואות לדיור, שתוקפן עתיד לפוג ביום 30 בספטמבר 2021, לא יארכו. מדובר בהקלות הבאות:

- הגדלת שיעור המימון בהלוואה לכל מטרה עד לשיעור של 70% (במקום 50%). למידע נוסף ראה פרק [סיכונים בתיק הלוואות לדיור בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).
- הקביעה כי בנקים לא נדרשים להגדלת יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור 1% בגין הלוואות לדיור. למידע נוסף ראה פרק [הון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

בנוסף הודיע הפיקוח על הבנקים כי בימים אלה הוא בוחן את תוקף הסעיפים האחרים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250.

צו ההוצאה לפועל (נגיף קורונה החדש - תיקון מספר 68 והוראת שעה), התשפ"א-2021

ביום 24 בספטמבר 2020 פורסם חוק ההוצאה לפועל (נגיף קורונה החדש - תיקון מספר 68 והוראת שעה), התשפ"א-2020. החוק, שנקבע כהוראה שעה לתשעה חודשים, כלל הסדרים שונים וביניהם הסדר תשלומים מיוחד לתקופת הקורונה והארכת המועדים לתשלום. בהמשך הוארך הצו בשבועיים נוספים עד ליום 6 ביולי 2021. לשר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט ניתנה הסמכות להאריך את הוראת השעה בתקופות נוספות ובלבד שלא תעלה התקופה הנוספת על 18 חודשים. ביום 6 ביולי 2021, הוארכה הוראת השעה עד ליום 24 במרס 2022.

להרחבה נוספת בנושא ההתאמות הרגולטוריות השונות על רקע אירוע נגיף הקורונה והשפעתו, ראה [הדוח הכספי לשנת 2020](#).

נושאים נוספים

הגנת הפרטיות

בהמשך לפירוט בדוח הכספי לשנת 2020, לאחרונה ניכרת מגמה של גידול בהיקף הרגולציה מתחום הגנת הפרטיות בארץ ובעולם. ביום 25 במרס 2021, לנוכח העלייה בהיקף התרחשותם של אירועי אבטחת מידע חמורים, פרסמה הרשות להגנת הפרטיות טיוטת מסמך מדיניות נוסף שעניינו צמצום המידע האישי המצוי במאגרי המידע של ארגונים שונים. במסמך מפרטת הרשות המלצות ודגשים לארגונים במשק ולגופים ציבוריים כיצד לפעול במטרה להביא לצמצום האיסוף, השמירה והשימוש במידע עודף. הרשות מציינת כי אי צמצום מידע עודף על ידי בעל מאגר שמצא כי מידע שכזה שמור אצלו, עשוי בנסיבות מסוימות להוות הפרה של תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע).

בנוסף, ביום 22 באפריל 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות מסמך בנושא פרטיות באמצעי תשלום מתקדמים להעברת כספים ולתשלום בבתי עסק. במסמך מדגישה הרשות, כי יש לשים דגש מיוחד על הליך קבלת ההסכמה לרישום ולשימוש באמצעי תשלום מתקדמים על כל היבטיו, וזאת בכדי לאפשר למשתמשים לשלוט על פרטיותם ועל מידע הנוגע אליהם באופן מיטבי, ועל מנת להבטיח כי השימוש במידע ייעשה בידיעתם ובהתאם להסכמתם המלאה.

ביום 25 במאי 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות גילוי דעת להערות הציבור, במסגרתו מבהירה ומדגימה הרשות מהם "מידע" ו"ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם" כמשמעותם בחוק הגנת הפרטיות, וכן מהם סוגי הנתונים עליהם חלות הוראות החוק האמור בהתאם לפרשנות שניתנה להם על ידי בתי המשפט.

פירוט נוסף בנושא רגולציה מתחום הגנת הפרטיות ראה [בדוח הכספי לשנת 2020](#).

יישום ההוראות השונות בתחום זה, אם יתקבלו, עשוי לחייב שינויים בתהליכי העבודה.

רפורמת ה-BCBS וה-IOSCO בנוגע לדרישת בטחונות ראשוניים (IM) עבור נגזרים שלא נסלקים דרך צד נגדי מרכזי (-non centrally cleared derivatives)

רפורמת ה-IM אשר נקבעה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (ה-BCBS) והארגון הבינלאומי של רשויות ניירות ערך (ה-IOSCO), משיתה חובה על הפקדת בטחונות ראשוניים בגין עסקאות בנגזרים שלא נסלקות דרך צד נגדי מרכזי (נגזרי OTC).

הרפורמה נכנסה לתוקף באופן מדורג מאז ספטמבר 2016, והיא תחול החל מיום 1 בספטמבר 2021 על תאגידים עם סכום ממוצע מצטבר של נגזרים כאמור, העולה על 50 מיליארד אירו לפי הרגולציה האירופית או 50 מיליארד דולר לפי הרגולציה האמריקאית (ובכלל זה הבנק) (Phase 5).

הרפורמה, אשר תחול במערך היחסים של לאומי למול מוסדות פיננסיים זרים, מחייבת הפקדה של בטחונות ראשוניים כאמור (בכפוף לסף של 50 מיליון אירו באירופה ו-50 מיליון דולר בארה"ב מול צד נגדי מסוים), במתכונת של שעבוד חשבון ניירות ערך אצל משמורן זר על ידי כל צד בנאמנות עבור הצד האחר.

הבנק נערך ליישום הדרישות.

דירוג אשראי

להלן דירוג האשראי והתחזית של המדינה והבנק ליום 12 באוגוסט 2021:

קצר טווח	תחזית	ארוך טווח	דירוג חברת	
P-1	stable	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1+	stable	AA-	S&P	
F1+	stable	A+	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-1	stable	A	S&P	
F1+	stable	A	Fitch	
	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

להלן התפתחות דירוג האשראי ותחזית הדירוג של הבנק מה-1 בינואר 2021 ועד ליום 12 באוגוסט 2021:

ב-20 בינואר 2021 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-16 בפברואר 2021 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-20 ביולי 2021 סוכנות הדירוג S&P אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-20 ביולי 2021 סוכנות הדירוג S&P מעלות אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
2.97	1,960	266,663	3.83	2,683	284,555
בישראל					
3.84	234	24,726	3.85	221	23,291
מחוץ לישראל					
3.05	2,194	291,389	3.83	2,904	307,846
סך הכל ^(ד)					
אשראי לממשלה					
3.37	6	721	3.75	8	865
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.37	6	721	3.75	8	865
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.46	16	14,052	0.52	15	11,561
בישראל					
-	-	288	-	-	195
מחוץ לישראל					
0.45	16	14,340	0.51	15	11,756
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.11	19	66,594	0.10	27	111,790
בישראל					
-	-	1,766	0.16	1	2,472
מחוץ לישראל					
0.11	19	68,360	0.10	28	114,262
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	2,178	0.14	2	5,550
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	2,178	0.14	2	5,550
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ה)					
1.18	228	77,907	1.26	226	71,832
בישראל					
2.31	29	5,070	1.92	29	6,100
מחוץ לישראל					
1.24	257	82,977	1.32	255	77,932
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ו)					
0.22	6	10,724	2.10	14	2,685
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.22	6	10,724	2.10	14	2,685
סך הכל					
2.14	2,498	470,689	2.50	3,226	520,896
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
4,845			5,408		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
55,828			51,032		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ז)					
2.498	531,362		3,226	577,336	
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות					
3.34	263	31,850	3.17	251	32,058
מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הוצאה באחוזים	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה באחוזים	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור בישראל					
(0.33)	(242)	295,174	(0.35)	(269)	309,912
(0.04)	(2)	157,767	(0.04)	(3)	178,861
(0.70)	(240)	137,407	(0.81)	(266)	131,051
(0.60)	(25)	16,806	(0.27)	(9)	13,384
(0.25)	(4)	6,485	(0.09)	(2)	9,295
(0.82)	(21)	10,321	(0.69)	(7)	4,089
(0.34)	(267)	311,980	(0.34)	(278)	323,296
פיקדונות הממשלה בישראל					
-	-	206	-	-	199
-	-	102	-	-	10
-	-	308	-	-	209
פיקדונות מבנקים מרכזיים בישראל					
(0.34)	(1)	1,192	(0.09)	(3)	13,839
-	-	-	-	-	-
(0.34)	(1)	1,192	(0.09)	(3)	13,839
פיקדונות מבנקים בישראל					
(0.13)	(2)	6,281	(0.07)	(1)	5,954
-	-	223	-	-	117
(0.12)	(2)	6,504	(0.07)	(1)	6,071
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר בישראל					
(0.64)	(4)	2,490	(2.31)	(1)	175
-	-	-	-	-	257
(0.64)	(4)	2,490	(0.93)	(1)	432
אגרות חוב בישראל					
(1.84)	(103)	22,535	(5.25)	(169)	13,124
-	-	-	-	-	-
(1.84)	(103)	22,535	(5.25)	(169)	13,124
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		345,009	(0.51)	(452)	356,971
		111,413			145,391
		1,289			3,004
		35,966			31,861
	(377)	493,677		(452)	537,227
		37,685			40,109
סך כל האמצעים ההוניים					
	(377)	531,362		(452)	577,336
פער הריבית					
1.70	2,121		1.99	2,774	
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
1.73	1,883	438,839	2.09	2,532	488,838
3.02	238	31,850	3.05	242	32,058
1.81	2,121	470,689	2.15	2,774	520,896
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					
(0.59)	(25)	17,131	(0.26)	(9)	13,768

ראה הערות [בעמוד 237](#)

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.00	3,900	262,168	3.48	4,815	278,976
בישראל					
4.32	512	23,940	3.88	437	22,771
מחוץ לישראל					
3.11	4,412	286,108	3.51	5,252	301,747
סך הכל ^(ט)					
אשראי לממשלה					
3.88	14	729	3.10	12	780
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.88	14	729	3.10	12	780
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.82	49	11,927	0.57	32	11,253
בישראל					
-	-	225	-	-	157
מחוץ לישראל					
0.81	49	12,152	0.56	32	11,410
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.17	49	57,201	0.10	53	106,833
בישראל					
0.31	2	1,279	0.12	1	1,724
מחוץ לישראל					
0.17	51	58,480	0.10	54	108,557
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.46	4	1,739	0.14	3	4,388
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.46	4	1,739	0.14	3	4,388
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ד)					
1.32	484	73,549	1.13	410	73,051
בישראל					
2.51	61	4,889	2.16	57	5,302
מחוץ לישראל					
1.39	545	78,438	1.20	467	78,353
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ד)					
0.38	16	8,492	1.28	18	2,819
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.38	16	8,492	1.28	18	2,819
סך הכל					
2.30	5,091	446,138	2.31	5,838	508,054
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
5,279			5,249		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
51,131			53,219		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ה)					
5,091			5,838		
502,548			566,522		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
3.83	575	30,333	3.33	495	29,954

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.39)	(547)	278,529	(0.28)	(432)	306,318
בישראל					
(0.05)	(36)	144,091	(0.01)	(7)	176,148
לפי דרישה					
(0.76)	(511)	134,438	(0.65)	(425)	130,170
לזמן קצוב					
(0.94)	(73)	15,526	(0.31)	(21)	13,549
מחוץ לישראל					
(0.56)	(18)	6,386	(0.11)	(5)	9,349
לפי דרישה					
(1.21)	(55)	9,140	(0.76)	(16)	4,200
לזמן קצוב					
(0.42)	(620)	294,055	(0.28)	(453)	319,867
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(1.05)	(1)	191	(0.99)	(1)	202
בישראל					
-	-	117	-	-	12
מחוץ לישראל					
(0.65)	(1)	308	(0.94)	(1)	214
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
(0.30)	(1)	673	(0.08)	(5)	11,875
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(0.30)	(1)	673	(0.08)	(5)	11,875
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.28)	(8)	5,745	(0.07)	(2)	5,895
בישראל					
-	-	145	-	-	129
מחוץ לישראל					
(0.27)	(8)	5,890	(0.07)	(2)	6,024
סך הכל					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת					
הסכמי מכר חוזר					
(0.93)	(8)	1,719	(0.44)	(1)	456
בישראל					
-	-	-	-	-	255
מחוץ לישראל					
(0.93)	(8)	1,719	(0.28)	(1)	711
סך הכל					
אגרות חוב					
(1.48)	(163)	22,089	(3.70)	(254)	13,851
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(1.48)	(163)	22,089	(3.70)	(254)	13,851
סך הכל					
(0.49)	(801)	324,734	(0.41)	(716)	352,542
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
105,002			138,030		
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
2,509			3,007		
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
33,480			33,806		
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
(801)		465,725	(716)		527,385
סך כל ההתחייבויות					
36,823			39,137		
סך כל האמצעים ההוניים					
(801)		502,548	(716)		566,522
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.81	4,290		1.90	5,122	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
1.83	3,788	415,805	1.95	4,648	478,100
בישראל					
3.34	502	30,333	3.19	474	29,954
מחוץ לישראל					
1.93	4,290	446,138	2.03	5,122	508,054
סך הכל					
(0.93)	(73)	15,788	(0.30)	(21)	13,945
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות					
לפעילות מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
2.21	262	47,831	8.05	1,006	51,483
(1.26)	(82)	26,223	(6.83)	(298)	17,885
0.95			1.22		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.16	1,643	306,732	1.92	1,705	357,424
(0.20)	(117)	228,528	(0.13)	(87)	269,309
1.96			1.79		
מטבע חוץ					
1.58	330	84,276	1.33	264	79,931
(0.84)	(153)	73,127	(0.41)	(58)	56,009
0.74			0.92		
סך פעילות בישראל					
2.05	2,235	438,839	2.46	2,975	488,838
(0.43)	(352)	327,878	(0.52)	(443)	343,203
1.62			1.94		

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
1.70	400	47,325	5.82	1,451	50,551
(0.71)	(95)	26,687	(4.30)	(393)	18,471
0.99			1.52		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.32	3,361	291,708	1.93	3,358	348,916
(0.23)	(253)	217,285	(0.14)	(179)	263,804
2.09			1.79		
מטבע חוץ					
1.98	755	76,772	1.36	534	78,633
(1.17)	(380)	64,974	(0.44)	(123)	56,322
0.81			0.92		
סך פעילות בישראל					
2.18	4,516	415,805	2.25	5,343	478,100
(0.47)	(728)	308,946	(0.41)	(695)	338,597
1.71			1.84		

ראה הערות [בעמוד 237](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2021 לעומת 2020		2020 לעומת 2021			
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(ח)		גידול (קיטון) בגלל שינוי נטו		מחיר	
מחיר		מחיר		מחיר	
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
915	625	290	723	554	169
(75)	(53)	(22)	(13)	1	(14)
840	572	268	710	555	155
נכסים נושאי ריבית אחרים					
(88)	(209)	121	17	(29)	46
(5)	(11)	6	1	(5)	6
(93)	(220)	127	18	(34)	52
747	352	395	728	521	207
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(115)	(154)	39	27	14	13
(52)	(49)	(3)	(16)	(14)	(2)
(167)	(203)	36	11	-	11
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
82	67	15	64	61	3
-	-	-	-	-	-
82	67	15	64	61	3
(85)	(136)	51	75	61	14
832	488	344	653	460	193
סך הכל הוצאות הריבית					
סך הכל בנטו					

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס יתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות בחו"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה בסך של 1,501 מיליון ש"ח (30 ביוני 2020 - 1,197 מיליון ש"ח).
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 בסך 110 מיליון ש"ח ובסך 261 מיליון ש"ח, בהתאמה, נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (עמלות לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020 בסך 85 מיליון ש"ח ובסך 214 מיליון ש"ח, בהתאמה).